

Handläggare
Sandra Holmqvist
Telefon: 08-50814903

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2026-02-19

Remiss av motion om Stadsdelslyftet

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/652

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion skriven av Jan Jönsson och Anne-Lie Elfén, båda från Liberalerna, om att utveckla nuvarande satsningar i utsatta områden till ett bredare "Stadsdelslyft" som omfattar fler stadsdelar än Järva. Motionärerna föreslår att staden tar fram en styrande handlingsplan med tydliga mål och delmål för alla berörda nämnder och bolag.

Stadsdelsförvaltningen konstaterar att staden redan bedriver ett omfattande arbete genom fokusområden, där flera stadsdelar i södra Stockholm, inklusive Hagsätra-Rågsved, är prioriterade. Stadsdelsförvaltningen delar behovet av långsiktighet och tydlig styrning, men bedömer att utvecklingen av arbetet bör ske inom ramen för befintliga strukturer och pågående uppdrag att utvärdera fokusområdesarbetet.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat motionen Stadsdelslyftet skriven av Jan Jönsson och Anne-Lie Elfén, båda från Liberalerna, för yttrande. Motionen inkom den 18 september 2025 och remissinstanser är Stadsledningskontoret, Socialnämnden, Trafiknämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd samt Skärholmens stadsdelsnämnd.

Syftet med motionen är att uppmärksamma behovet av en bredare och mer sammanhållen satsning på stadens utsatta områden än den nuvarande geografiska inriktningen på Järvaområdet. Motionärerna menar att flera andra stadsdelar uppvisar liknande utmaningar och

riskerar att nedprioriteras. Stadsdelsnämndens yttrande på remissen ska skickas till kommunstyrelsen senast den 3 mars 2026.

Ärendet

Motionen tar sin utgångspunkt i att Stockholms stads långvariga fokus på Järvaområdet har varit motiverat, då samtliga av stadens så kallade särskilt utsatta områden enligt Polismyndighetens klassificering finns där (Rinkeby, Tensta och Husby). Samtidigt pekar motionärerna på att flera andra stadsdelar i Stockholm klassificeras som utsatta områden, bland annat Bredäng, Hagsätra, Rågsved, Vårberg, Hässelby och Vällingby. I dessa områden finns det enligt motionärerna liknande problematik kopplad till kriminalitet, otrygghet och sociala utmaningar.

Motionärerna lyfter att våld och kriminalitet inte är geografiskt avgränsat till ett enskilt område och att ensidiga insatser riskerar att leda till att problemen flyttar snarare än minskar. Motionärerna efterfrågar därför ett helhetsperspektiv och en långsiktig kraftsamling som omfattar flera stadsdelar. De föreslår att nuvarande satsningar, såsom Fokus Järva, utvecklas till ett bredare "Stadsdelslyft". Vidare betonas betydelsen av både strukturella insatser, exempelvis inom bostäder, skola och socialtjänst, och mer vardagsnära åtgärder som förbättrad skötsel av den offentliga miljön. Motionärerna konstaterar att det i dag saknas en sammanhållen handlingsplan med tydliga mål för motsvarande satsningar i andra utsatta områden.

Motionärernas konkreta förslag är att staden ska ta fram en styrande handlingsplan för ett Stadsdelslyft som omfattar alla utsatta områden och som innehåller konkreta mål och delmål för berörda nämnder och bolag.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning HR, stab och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stockholms stad har under drygt tio år arbetat med fokusområden. Ett sammanhållet och långsiktigt arbetssätt är under denna mandatperiod planlagt för att stärka trygghet, jämlika livsvillkor och social hållbarhet i områden med större socioekonomiska utmaningar. Arbetssättet innebär en samlad styrning där flera nämnder och bolag verkar mot gemensamma mål. Förutom Järva har staden under innevarande mandatperiod särskilt prioriterat fokusområden i söderort, där Skärholmen, Farsta och Hagsätra-Rågsved ingår.

Kommunfullmäktige har i budgeten för 2026 gett kommunstyrelsen i uppdrag att utvärdera arbetet med fokusområden. I budgeten anges bland annat "Staden har arbetat med fokusområden i drygt tio år och i samband med arbetet med en ny översiktsplan är det angeläget

att arbetssätt och resultat utvärderas, samt att eventuell revidering av prioriterade områden ses över tidigt i processen. Under året ska det fortsatta arbetet med fokusområden utredas och vid behov ska kommunstyrelsen föreslå förändringar.”

Stadsdelsförvaltningen delar motionärernas problembeskrivning av att kriminalitet och otrygghet inte är begränsade till enskilda stadsdelar och att långsiktiga, samordnade insatser krävs. Samtidigt vill stadsdelsförvaltningen framhålla att staden redan i dag bedriver ett brett arbete utanför Järva genom fokusområden i söderort, inklusive Hagsätra-Rågsved. En prioritering utöver Järva är därmed redan etablerat.

Stadsdelsförvaltningen vill också framhålla att det redan finns flera etablerade forum för samverkan mellan stadsdelar, förvaltningar och andra aktörer i det brottsförebyggande arbetet. Det inkluderar bland annat samverkan inom ramen för stadens trygghetsarbete, samarbete med Polismyndigheten och tvärsektoriella forum med socialtjänst, skola, stadsutveckling och civilsamhälle. Dessa forum möjliggör erfarenhetsutbyte, gemensam analys och samordning av insatser över stadsdelsgränser, samtidigt som det operativa arbetet förankras lokalt. Stadsdelsförvaltningen bedömer att dessa samverkansstrukturer redan svarar mot motionens ändamål om ökad samordning och att de bör vidareutvecklas snarare än ersättas eller kompletteras med nya parallella forum.

Stadsdelsförvaltningen bedömer därmed att en ny styrande handlingsplan behöver förhålla sig till befintliga strukturer, uppdrag och styrdokument såsom Trygghetsprogram, Fokusområden, samverkansöverenskommelser, lokala brottsförebyggande råd, skola, socialtjänst, polis, fritid och förskola (SSPF), socialt värdeskapande analyser i stadsutveckling med mera, för att undvika parallella processer och otydlig ansvarsfördelning. Det pågående uppdraget hos kommunstyrelsen att utvärdera fokusområdesarbetet är centralt och bör inväntas och beaktas innan eventuella nya styrmodeller eller geografiska indelningar fastställs.

Motionärerna efterfrågar tydliga mål, delmål och uppföljning för ett Stadsdelslyft. Stadsdelsförvaltningen vill här lyfta att det redan i dag finns etablerade system för uppföljning inom ramen för fokusområdesarbetet och stadens ordinarie styrning. Det inkluderar bland annat lokala och stadsövergripande lägesbilder, uppföljning av trygghetsmätningar, verksamhetsplaner och uppföljningar samt återsrapportering till nämnd och kommunstyrelse.

Lägesbilder används som ett levande verktyg där nuläge, risker, pågående åtgärder och utvecklingsbehov identifieras och följs upp över tid. Det sker inom ramen för både gällande brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete samt i relation till lokala utvecklingsbehov. Stadsdelsförvaltningen bedömer att detta arbetssätt, tillsammans med vad som anförts ovan, i hög grad svarar

mot motionärernas intentioner om uppföljning och målstyrning. Ett utvecklingsarbete bör därför fokusera på att förtydliga och stärka användningen av befintliga uppföljningsverktyg snarare än att införa nya parallella system.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden i sitt yttrande tillstyrker ambitionen om långsiktighet och tydliga mål för stadens arbete i utsatta områden, men samtidigt framhåller vikten av att vidareutveckla och eventuellt justera det befintliga fokusområdesarbetet inom ramen för pågående utredningar. En sådan ansats bedöms ge bättre förutsättningar för effektiv resursanvändning och tydlig styrning.

Jämställdhetsanalys

Skillnader i livsvillkor mellan kvinnor och män ska synliggöras. Otrygghet i offentliga miljöer drabbar ofta kvinnor och flickor hårdare, exempelvis genom begränsad rörelsefrihet. Samtidigt är män, särskilt unga män, överrepresenterade både som förövare och offer för grovt våld. Ett samlat grepp med fokus på trygghet, skola och sociala insatser kan därför bidra till att minska ojämställdhet i utsatta områden. Insatser bör utformas så att de når både flickor och pojkar samt kvinnor och män utifrån olika behov, oavsett om det går under benämningen Stadsdelslyft eller Fokusområde.

Barnrättsperspektiv

Barn som växer upp i utsatta områden har enligt flera studier sämre tillgång till trygga miljöer, god utbildning och meningsfull fritid. Enligt barnkonventionens artiklar 3 och 6 ska barnets bästa och rätt till utveckling beaktas i alla beslut som rör barn. Ett långsiktigt och samordnat arbete i utsatta områden kan stärka barns rätt till trygghet, utbildning och delaktighet. Stadsdelsförvaltningen bedömer att tydliga mål för skola, fritid och socialt stöd är avgörande för att tillgodose barns rättigheter i praktiken, oavsett om det går under benämningen Stadsdelslyft eller Fokusområde.

Tillgänglighet

Tillgänglighet i den fysiska och sociala miljön är en grundförutsättning för delaktighet för personer med funktionsnedsättning. I utsatta områden kan bristande underhåll, otrygga miljöer och otillgängliga offentliga platser få särskilt stora konsekvenser. Ett arbete som inkluderar förbättrad stadsmiljö, belysning och service kan bidra till ökad tillgänglighet. Stadsdelsförvaltningen bedömer att tillgänglighetsperspektivet bör integreras i alla trygghetsskapande och miljöförbättrande åtgärder.

Äldreperspektiv

Äldre personer är ofta mer beroende av närmiljön och offentlig service. Otrygghet, bristande belysning och dåligt underhåll kan

leda till social isolering och minskad självständighet. Enligt stadens inriktning för en äldrevänlig stad ska den byggda miljön vara trygg, tillgänglig och inkluderande. Stadsdelsförvaltningen bedömer att långsiktiga satsningar i utsatta områden, såsom förbättrad stadsmiljö och stärkt lokal service, kan ha positiva effekter för äldres trygghet och livskvalitet.

Klimat- och miljöperspektiv

Enligt Stockholms stads Miljöprogram 2030 ska stadens utveckling bidra till minskad klimatpåverkan och en god stadsmiljö. Insatser som förbättrad skötsel av offentliga platser, ökad grönska och hållbara transporter i utsatta områden kan samtidigt stärka trygghet och social hållbarhet. Stadsdelsförvaltningen bedömer att ett fokuserat arbete bör samordnas med miljöprogrammets mål för att säkerställa att sociala och ekologiska vinster uppnås parallellt, oavsett om det går under benämningen Stadsdelslyft eller Fokusområde.

Ekonomisk analys

Stadsdelsförvaltningen bedömer att frågan om långsiktighet och styrning även behöver belysas ur ett ekonomiskt perspektiv. Stadens arbete i utsatta områden är resurskrävande och förutsätter tydliga prioriteringar, stabil finansiering och effektiva arbetssätt. En risk med att införa ytterligare begrepp, handlingsplaner eller samverkansmodeller är att resurser används parallellt för likartade ändamål, vilket kan leda till dubbelarbete och minskad effektivitet.

Det framgår i dag inte hur motionärernas förslag om ett Stadsdelslyft förhåller sig till befintliga strukturer vad gäller finansiering, ansvarsfördelning och uppföljning. Stadsdelsförvaltningen efterfrågar därför tydlighet i vad ett Stadsdelslyft skulle innebära i praktiken: om det avser nya samverkansforum, ytterligare styrdokument eller särskilda resurstilldelningar. Stadsdelsförvaltningen bedömer att resurser i första hand bör användas för att stärka genomförandekraften i pågående arbete snarare än för att bygga upp nya övergripande strukturer.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Carina Idenfors
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

1. Motion om Stadsdelslyftet

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2026-02-05
Carina Idenfors, Avdelningschef	2026-02-05